

Sága pokračuje: Knihovníci v Německu (Mnichov & Stuttgart)

V červnu 2017 podnikli knihovníci z různých oddělení Knihovny FF UK a jeden pracovník Laboratoře výpočetní techniky čtyřdenní pracovní cestu do Německa a po loňském Berlíně to byla už naše druhá cesta k německým sousedům, tentokrát jsme zamířili do metropolí Bavorska a Bádenska-Württemberska. Na programu jsme měli několik univerzitních knihoven v Mnichově a také městskou knihovnu ve Stuttgartu považovanou za jednu z nejkrásnějších na světě.

První den jsme měli na programu prohlídku několika knihoven Technické univerzity Mnichov (Technische Universität München – TUM), která má 14 fakult a podle mezinárodních žebříčků patří mezi vůbec nejlepší (nejen) technické univerzity v Evropě. Její knihovna zpřístupňuje okolo 2 milionů dokumentů, nesídlí však v jedné budově, ale je rozdělena do devíti oborových knihoven, které se nacházejí v blízkosti příslušných fakult. Návštěvu jsme si domluvili ve dvou z nich – Teilbibliothek Stammgelände v centru Mnichova a Teilbibliothek Physik, která se nachází v kampusu Garching kousek za městem.

Největší knihovna Technické univerzity Mnichov. (Teilbibliothek Stammgelände, TUM)

Tady všude byly regály s knihami, ale teď tu budou další studijní místa. (Teilbibliothek Stammgelände, TUM)

Nejprve jsme si prohlédli největší univerzitní knihovnu Teilbibliothek Stammgelände v centru Mnichova. Ta má víc než tisíc studijních míst a na dalších se pracuje, v části knihovny, kde dříve býval volný výběr, právě probíhala přestavba na další studijní místa a to jak běžná, tak také skupinová a individuální. Více než police s knihami potřebuje univerzitní knihovna právě různorodá studijní místa. Na dotaz kdo financuje nové knihovny a budovy univerzity, jestli to

třeba nejsou němečtí giganti jako Mercedes-Benz nebo Volkswagen, jak jsme se s tím setkali třeba v Berlíně nebo ve Vídni, nám odpověděli, že univerzitu dotuje převážně spolková země Bavorsko, která si velmi dobře uvědomuje význam univerzitního vzdělání, a proto do něj neváhá investovat.

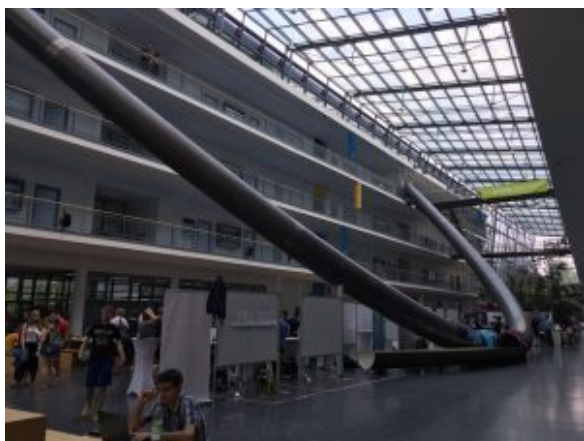

Vzorky křesel a pracovních stanic měli návštěvníci knihovny možnost si otestovat ještě před jejich instalací. (Teilbibliothek Stammgelände)

V zásadě knihovny mnichovské TUM fungují obdobně jako knihovny u nás a i přes krásné počasí byly poměrně dost obsazené, trochu jsme ale záviděli pohodlná křesílka a individuální studovny. Zaujalo nás také to, že z ekologických a technických důvodů celá TUM neumožňuje studentům tisknout ani kopírovat, pouze skenovat, čímž se ušetří papír a odpadne tím spousta problémů s technikou, které třeba my v Knihovně Jana Palacha řešíme dennodenně. Univerzita v takovém případě samozřejmě musí mít nastavené odevzdávání studentských prací či další administrativu tak, aby studenti tisknout nepotřebovali.

Následně jsme se vydali do univerzitního kampusu v Garchingu. Pokud se tam někdy vydáte, pak knihovnu fyziky Teilbibliothek Physik hledejte až na samém okraji kampusu, hned za univerzitním jaderným reaktorem. Knihovna fyziky byla poměrně

malá, ale nedávno v ní došlo k rekonstrukci rovněž s cílem poskytnout uživatelům co nejvíce pohodlných studijních míst. Následně jsme navštívili ještě budovu Fakulty informatiky, v níž jsme si prohlédli oborovou knihovnu Teilbibliothek Mathematik & Informatik, která v porovnání s předchozími sice už nebyla ničím jedinečná, nicméně na fakultě bychom ji klidně brali. Adrenalinovým zážitkem pak byla obří skluzavka, která se nachází v atriu Fakulty informatiky a slouží jako zkratka: z třetího patra jste v přízemí asi za dvě vteřiny a to v podstatě volným pádem. Odvážnější z nás skluzavku otestovali a byl to doslova dech beroucí zážitek. A protože skluzavky byly dvě, musely se otestovat obě...

Z třetího patra jste v přízemí za dvě vteřiny, ovšem pouze na vlastní nebezpečí! (Fakultät für Informatik, TUM)

Druhý den jsme se z Mnichova vypravili do Stuttgartu, který v současné době kvůli realizaci nového vysokorychlostního nádraží vypadá jako obrovské staveniště. Stuttgart prochází v posledních letech významnou přestavbou a obrovským architektonickým boomem, v 21. století díky pozitivnímu přístupu vedení města ke kultuře postavili ve Stuttgartu novou galerii, knihovnu a zrekonstruovali divadlo, a vznikla zde i architektonicky zajímavá muzea Porsche a Mercedes-Benz. Nejvýraznější z nich je ale městská knihovna Stadtbibliothek

Stuttgart, která ční nad náměstím Mailänder Platz zatím poněkud osamoceně, protože je první stavbou v městské části, kterou čeká další stavební rozvoj a právě knihovna by se měla stát jejím centrem. Pokud se o knihovny trochu zajímáte, tak jste o té stuttgartské pravděpodobně už slyšeli, anebo jste alespoň viděli fotky jejího charakteristického bílého interiéru, protože se stala přímo ikonou moderní architektury knihoven.

Jako byste se ocitli v jiném světě... (Stadtbibliothek Stuttgart)

Budova z dílny korejského studia Yi Architects byla dokončena v roce 2014 a nejen že je fotogenická, ale je také velmi funkční a do detailu promyšlená. Budova tvoří jednu velkou krychli a zvenku působí poměrně nenápadně. V jejím přízemí se rozkládá zenově minimalistické bílé krychlové atrium, v jehož středu bublá pramínek vody, tzv. srdce knihovny. Atrium se tyčí do výšky čtyř pater a kolem dokola jsou v jednotlivých patrech umístěna různá oddělení knihovny, např. hudební či dětské. Stropem atria proniká světlo z impozantní studovny, která se nachází v další obrovské krychli umístěné v horních pěti patrech budovy. Jedná se vlastně o obyčejný volný výběr a místa k sezení, ale architektonické řešení je prostě ohromující a celý prostor působí jako z jiného světa. Dominuje tu opět bílá barva, jednoduchost a čistota tvaru, hlavní architekt Eun Young Yi vytvořil z knihovny samotné opravdové umělecké dílo. Na střeše knihovny je pak ještě přístupná

terasa a v suterénu konferenční sál.

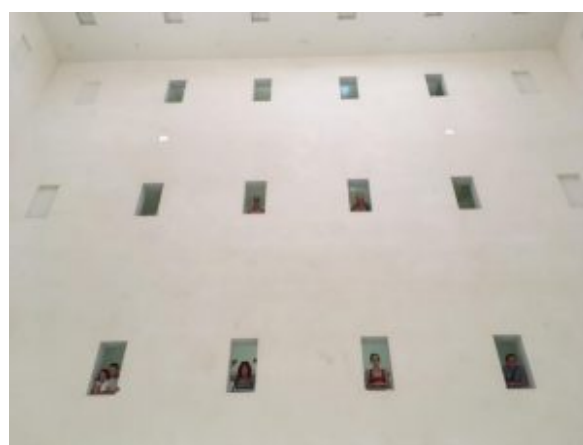
Atrium se srdcem knihovny v podlaze, ve stropě je pak průhled do hlavní pětipatrové studovny. (Stadtbibliothek Stuttgart)

Knihovny v Mnichově a Stuttgartu naše očekávání nezklamaly a rozhodně stojí za vidění. Německo má vysokoškolské vzdělání na velmi vysoké úrovni a tomu odpovídá i úroveň služeb a zázemí, které univerzity svým studentům poskytují a to včetně knihoven. Opět se nám potvrdilo to, že v současnosti sice klesá důležitost knih a jejich půjčování, ale v žádném případě se nezmenšuje důležitost knihoven. Studenti stále potřebují prostor, který by všestranně vyhovoval potřebám jejich studia a práce, a ten jim nabízí právě univerzitní knihovna. A lidé stále potřebují prostor, kde by se mohli setkávat, pohodlně trávit volný čas a cítit se dobře, a to jim poskytuje právě veřejná knihovna, jeden z mála nezávislých ostrůvků v moři

dnešního komercializovaného města.

	Jana Pačísková	Knihovna Jana Palacha správa fondu
	Jan Kamenický jan.kamenicky@ff.cuni.cz	Knihovna Jana Palacha vedoucí knihovny

FOTOGALERIE: Podívejte se na další fotky, které jsme v Německých knihovnách pořídili.

Loučíme se ze Stuttgartu a na viděnou zase příště!
(Stadtbibliothek Stuttgart)